

Hogyan készült egy tüntetés?

(A Szege tudósítójától.) Éppen ma van negyedik hete, hogy a Szegei Uj Nemzedék-ben vezető helyen „Csuszómászók“ cím alatt egy cikk jelent meg, amely mocskos, utszéli hangjával még a lap olvasói és vezetősége előtt is kinos megdöbbenést keltett. A cikket a lap akkori felelős szerkesztője: Kelemen Andor írta, akiről addig Szege város közönsége csak annyit tudott, hogy Budapestről A Nép szerkesztőségéből került le Szege. „Csuszómászók“ alatt Kelemen Andor a Szege-et és annak munkatársait értette és olyan durva és otromba sértésekkel halmozta el a lapot, amely még a legsötétebb Balkánon is szokatlan. Meg tudjuk érteni, hogy két homlokegyenest ellenkező nézetet valló lap közötti harc indulhat meg és mert elvégre mindnyájan emberek vagyunk, azt is meg tudjuk érteni, hogy valakit elragad heve és az elvi harc teréről a sértő személyeskedés terére lép, de az újságíró-étika mégis határokat szab e téren is.

Ezeket a határokat vezércikkében Kelemen Andor merész és határozott nekilendüléssel ugrotta át és így egyszerre olyan mocsár kellős közepéből fröcskölte szerte az őt körülvevő sarat és mocskot, amelyet a messze távolban a rágalmazás, becstületsértés és egyéb, a büntető törvénykönyvbe és a polgári józólásba leg-súlyosabban beletűzközött bűncselekmények határolnak. Csodálatosnak látszhatott a beavatatlank előtt, hogy Kelemen Andor, aki a purifikátor hófehér tógáját öltötte magára itt Szegeben, nem fél attól, hogy ezt a fehér tógát a mocsár beszennyezi?

Halottgyalázás, vesztegetés...

Másnapra azután megoldódott a rejtély: kiderült, hogy az a tóga nem is olyan fehér, amilyennek messziről látszott, mert egy-két olyan folt tarkította, mint például a vesztegetés és a halottgyalázás. A Szege ugyanis másnap kissé rávilágított Kelemen Andor nyilvános pályafutására, amely nem volt ugyan tulzattan hosszú, de már is fordultak benne elő olyan kiemelkedő momentumok, mint például Tömörkény István emlékének meggyalázása, vesztegetési kísérletek és más halottgyalázás is, amellyel még maga a „gáncs nélküli lovag“ dicsekedett.

Hosszu lenne még kivonatossan is közölni azt a hírlapi mocskolódási hadjáratot, melyet ezután Kelemen Andor a Szege ellen és ellenem indított, ő megpróbált engem megrágalmazni, egyszerűen tagadta azt, amivel vádoltam és végezetül beigézte, hogy rágalmazásért megindítatja ellenem a bírói eljárást. Én vádjaim igazának teljes tudatában megismételtem kijelentéseimet, hogy így is alkalmat adjak a sajtópörre, amely Kelemen Andor multjáról lerántotta volna a leplet. Talán fölösleges is külön megemlítenem, hogy Kelemen még ezek után sem adta be mai napig ellenem a feljelentést, így maga állított ki bizonyítványt arról, hogy vádjaim igazak.

Kényszerű távozás.

Már első cikkemben rámutattam arra, hogy Kelemen Andor személyét illetőleg a Szegei Uj Nemzedék igen rosszul választott, mert kizártnak tartom, hogy a lap vezetősége és Szege keresztény társadalma azonosítandó magát Kelemen multjával és harcmodorával. Felhívtam az illetékes tényezőket arra, hogy távolítsák el felelős szerkesztőjüket arról a felelős helyről, melynek betöltésére nálánál alkalmatlanabb személyt keresve sem találhattak volna. Uolsó cikkem, amely ezzel a felhívással zárult, kedden jelent meg és szerdán már nem szerkesztette többé Kelemen Andor a Szegei Uj Nemzedék-et, mert az illetékes tényezők belátták, hogy nem azonosíthatják magukat Kelemen Andorral. A lapon továbbra is ő szerepelt ugyan felelős szerkesztőként, de Kelemen Andor mocskolódó cikkeivel többé nem találkozunk a lap hasábjain.

Visszatérés kísérletek.

Ezek volnának az előzményei annak, ami Szegeben március 15-e után történt és aminek ma volt a szegedi pályaudvaron az epilógusa. Az eset nagyon érdekes és tanulságos, mert kicsiben hű tükörképét adja sok országos eseménynek is és élénk fényt vet arra, hogy egyes mindenre elszánt condottierik hogyan használják fel a jóhiszemű tömegeket önző céljaik elérésére.

Kelemen Andorról azután, hogy Szege dről sürgösen távoznia kellett, joggal hihettük volna, hogy nem hallunk többet, de úgy látszik, még nem ismertük eléggé emberünket, mert ő ahelyett, hogy meghuzta volna magát, minden követ megmozgatott, hogy visszakerüljön Szege, a régi helyére. Először a Szegei Uj Nemzedék vezetőségénél próbálkozott erőszakosan fellépni, de mikor látta, hogy semmit sem ér el az erőszakoskodásával, más eszközökhöz folyamodott.

Segítsenek a bajtársi egyesületek.

A szegedi bajtársi egyesületek vezetőségével már régebben igen élénk összeköttetést tartott fent Kelemen Andor és sikerült elhítenie azoknak jóhiszemű vezetőségével, hogy a Szege-nek a vádjai, amik miatt lapja vezetősége őt eltávolította, alaptalanok és ő a Szege rágalmainak és a Szegei Uj Nemzedék vezetői gyengeségének a mártirja azért, mert a diákságnak intranzigensen fogta pártját.

Hosszu levelezés folyt Kelemen Andor és a bajtársi szövetségek között és Kelemen állítása szerint a bajtársi szövetségek lehívták őt március 15-ére Szege. Persze ő kapva-kapott az alkalmon és hogy még jobban tüzelje és izgassa a diákságot, az első vonattal leutazott Szege.

Kísérlet tüntetés rendezésére.

A budapesti események természetesen nagyban elősegítették Kelemen Andor titkos aknamunkáját, úgy hogy a bajtársi szövetségi gyűlésen már indítvány hangzott el, hogy a bajtársi szövetségek tüntessenek a Szege — és itt jön az eset pikantériája — a Szegei Uj Nemzedék ellen. A Szege ellen azért tüntettek volna, mert a pesti tüntetők ellen foglalt állást, a Szegei Uj Nemzedék ellen pedig azért, mert nem vette át maradék nélkül a Szózat és A Nép stílusát és harcmodorát az események megítélésében.

Szombaton az indítványt a diákság józanabb része ugyan elvetette Gidófalvy Pálnak, a SzEFHE elnökének ellenzése folytán, miután rámutattak arra, hogy Szegeben mindössze is csak 600 tagja van a bajtársi szövetségeknek és ezzel szemben 40.000 szocialista munkás, de Kelemen Andor azért nem szűnt meg folytatni gyűlöletet és izgatottságot keltő működését. Miután látta, hogy egyenes uton nem érheti el kitűzött célját, hogy a diákság tüntessen a Szege és — ami neki legalább olyan fontos lett volna — a Szegei Uj Nemzedék ellen, hétfőn döntő lépésre határozta el magát.

Puccs!

Több, vele hasonló gondolkodású, bajtársi szövetségi taggal és azokkal, akik a szegedi keresztény körök szerintük gyenge és erőlen harcmodorával nem értenek egyet és ennek a véleményüknek már több ízben hangot is adtak, puccsra határozták el magukat. Kényszeríteni akarták a bajtársi egyesületeket, hogy mégis rendezzék meg tüntetésüket és erre a legalkalmasabb módnak azt találták, hogy kibocsátanak egy röpiratot, ezt szétosztják a bajtársi szövetségek tagjai és az utcai járőkelők között, hogy azután ennek az izgató röpcédulának a hatása alatt az üléselő diákságot fölvonulathassák önző céljaik megvalósítására a Szege és a Szegei Uj Nemzedék ellen.

A röpcédula, melynek hangja, stílusa és izgató tartalma kétségbevonhatatlanul Kelemen Andor szerzőségére vall, hamarosan el is készült az egyik szegedi nyomdában és azt hétfő este fél nyolckor — ekkor kezdett a diákság az esti bajtársi szövetségi ülésre vonulni — elkezdtek a járőkelőknek és a diákoknak osztogatni.

„Vadvizeket“.

Ezzel kezdődött a mintegy harminc-negyven soros röpcédula, félreérthetetlen célzásként a Szege vasárnapi hasoncímű vezércikkére és a lap állásfoglalását a pesti eseményekkel kapcsolatban a Kelemen Andortól megszokott gyalázkodó, becsmérlő és izgató módon kritizálta. De nemcsak a Szege ellen izgatott a röpirat, hanem izgatott a Szegei Uj Nemzedék és a különböző keresztény alakulatok ellen is, mert nem léptek fel a Szege ellen abban a modorban, amelyre Kelemen Andor mutatott rövid, de dicstelen szegedi tartózkodása alatt példát. Utolsó passzusában azután a kis fürmedvény

olyan hangon írt, hogy az a büntető törvénykönyvnek az izgatásra vonatkozó szakaszait mindenben kimerítette.

A rendőrség közbelép.

Mindezeidre dr. Bottka Sándor rendőrfőtanácsos csak passzív szemlélője volt az egyetemi mozgalmaknak és Kelemen Andor machinációjának, mert — mint azt az egyetem illetékes köreivel közölte is — az ifjuság mozgalmába a mai amugy is puszkaporos hangulatban nem akart mindaddig beavatkozni, míg rendezavarási kísérlet nem történik. Az eseményekről és természetesen a kulisszák mögött lejátszódó tervezetésekről és kísérletezésekről is pontos jelentései voltak, úgy hogy bármikor elejét vehette a dolgok elfajulásának.

Hétfőn este fél nyolc órakor azonban, mikor a röpcédulákat elkezdtek osztogatni, úgy hogy nyilvánvalóvá vált Kelemenék puccskísérlete, erős kézzel nyult Bottka főtanácsos a gyeplők közé, a röpcédulát, melyet természetesen minden engedély nélkül terjesztettek, izgatásra alkalmas tartalmuk miatt lefoglaltatta és detektíveket küldött ki Kelemen Andor felkutatására, hogy a mozgalomnak ezt a rossz szellemét eltávolíthatassa a városból.

Kelemen Andort elutaztatják.

A detektívek még hétfőn éjjel megtalálták Kelemen dr. Lévy Ferencnél, előállították és még az éjjeli vonattal el akarták Szege dről utaztatni, de ez egy egyszerű technikai ok miatt nem történelhet meg az éjjel, hanem ma délben kísérte ki két detektív Kelemen Andort és segítette udvariasan a félhármás személyvonat egyik vagonjába, hogy reméljük, örökre hátat fordítson Szege-nek.

Ma reggelre azután, noha előrelátható volt, hogy Kelemen ártalmatlanná tétele után nem kell többé erőszakoskodásoktól és excessusoktól tartani, dr. Bottka Sándor a Szege és a Szegei Uj Nemzedék szerkesztősége védelmére hattagu őrséget küldött ki, melyeknek azonban Bottka Sándor erélyes fellépése folytán nem akadt dolguk, mert rendezavarási kísérlet nem történt.

Epilógus.

Régeinte szokás volt ugynevezett tanulságot levonni minden történetből és ez a régi, de hasznos példa lebeg szemünk előtt most is, amikor mérleget próbálunk készíteni az eseményekről.

Megtanulhatjuk először is azt, hogy a kívülállók és a be nem avatottakat mennyire félre tudja vezetni egy-egy sötét és mindenre kész kalandor, mint ahogy Kelemen Andornak szinte hajszál híján sikerült a jóhiszemű egyetemi diákságot beugratnia egy olyan végzetes kalandba, melynek beláthatatlanul súlyos következményei lehettek volna.

Megtanulhattuk volna — és adjunk hálát Istennek, hogy nem kellett megtanulnunk — azt is, hogy látszólag „hazafias“ dolgok véghezvitelét ma olyan emberek rendezik, akik a maguk aljas és önző érdekeit akarják elérni vele, mint ahogy azt láttuk volna, ha Kelemen Andor terve sikerül és a diákság tényleg felvonul a Szege és a Szegei Uj Nemzedék ellen, hiszen ő ezt részben személyi bosszúból, részben pedig presszió kifejtése céljából akarta.

Megtanulhatja végül a Szegei Uj Nemzedék is, hogy az idők változnak és szüksége lehet barátai ellen védelemre az embernek, mint ahogy ma annak a rendőrségnek kellett őrséget állítania, annak a Szegei Uj Nemzedéknek a védelmére, mely még alig tíz hónap előtt nem talált elég súlyos szavakat a ma őt védő rendőrség támadására, mert erélyesen mert fellépni a tüntető diákság ellen, az ellen a diákság ellen, mely ma ő ellene akart tüntetni. Ki hitte volna tíz hónap előtt, hogy egy enyhe márciusi napon egyazon rendőri őrség fogja a Szege-et és a Szegei Uj Nemzedék-et védeni a diákság ellen? Jusson eszébe a Szegei Uj Nemzedéknek Goethe halhatatlan verse:

„Die Geister die ich losgelassen ...“

Lovik Károly.

— KÜLFÖLD. Bécsben ma reggel valamennyi kórházban az alkalmazottak passzív rezisztenciába léptek. — A cseh köztársaság védelméről szóló törvényt nem látják el végrehajtási rendelettel, így a törvény közvetlenül hatályba lép. — Moszkvában két eszi és egy orosz embert kémkedés miatt halálra ítélték. — Bukarestben amikor a tüntetők az alkotmányjavaslat elleni tüntetés után a belvárosba igyekeztek, a csapatkordonnal összetűzésre került a sor, amelyben több tüntető megsebesült.